

**Vēsture ir zinātne, kas pēta CILVĒKU
SABIEDRĪBU, tās attīstību un darbību
dažādos laika periodos**

Vēstures periodizācija

1. Aizvēsture (~4milj.g. – 4.g.t.p.m.ē.)
2. Seno laiku vēsture (4.g.t.p.m.ē. – 476.g.m.ē.)
3. Viduslaiku vēsture (476.g.m.ē. – 1492.g.)
4. Jauno laiku vēsture (1492.g. – 19.gs.b.)
5. Jaunāko laiku vēsture (20.gs. – mūsdienas)

Aizvēsture

pirms 4 milj. g.
cilvēka evolūcija

Senie laiki

4. g.t.p.m.ē.
rakstības rašanās, valsts rašanās

476. g.
Romas impērijas bojāeja

Viduslaiki

1492. g.
Kolumbs atklāj Ameriku

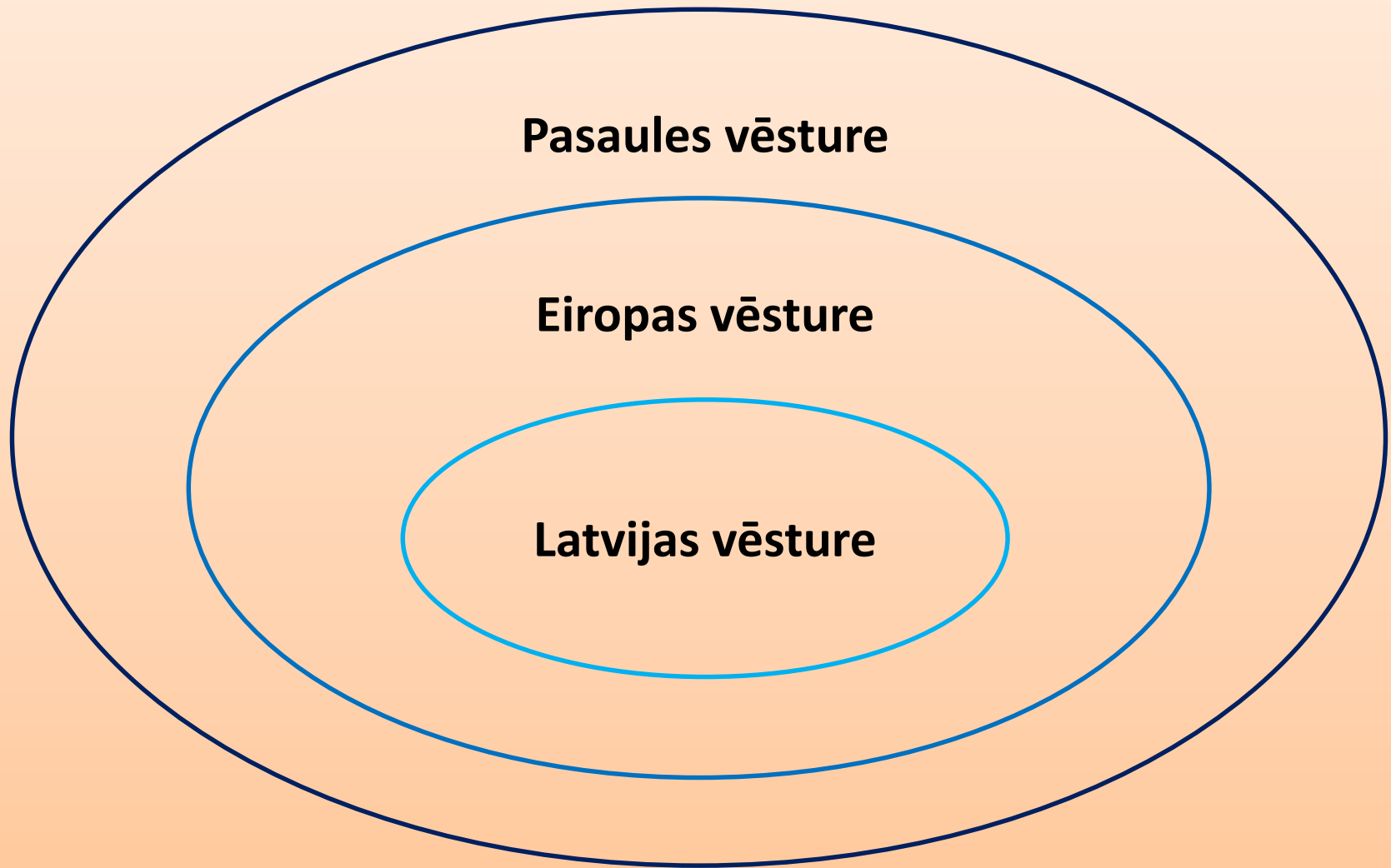
Jaunie laiki

1918. g.
I Pasaules karš

Mūsdienas (jaunākie laiki)

Vēstures procesu savstarpējā mijiedarbība

- sarežģītākā vēstures problēma – **antropogēnēze** – mācība par cilvēku izcelšanos
- zinātniskā līmenī tiek pētītas **3 cilvēku izcelšanās teorijas**

1. Bībeles teorija

- cilvēku izcelšanās teorijas avots ir Vecā Derība, kurā cilvēku parādīšanās ir atainota kā Dieva gribas izpausme
- Bībeles teorija bija vienīgā līdz 19.gs. vidum

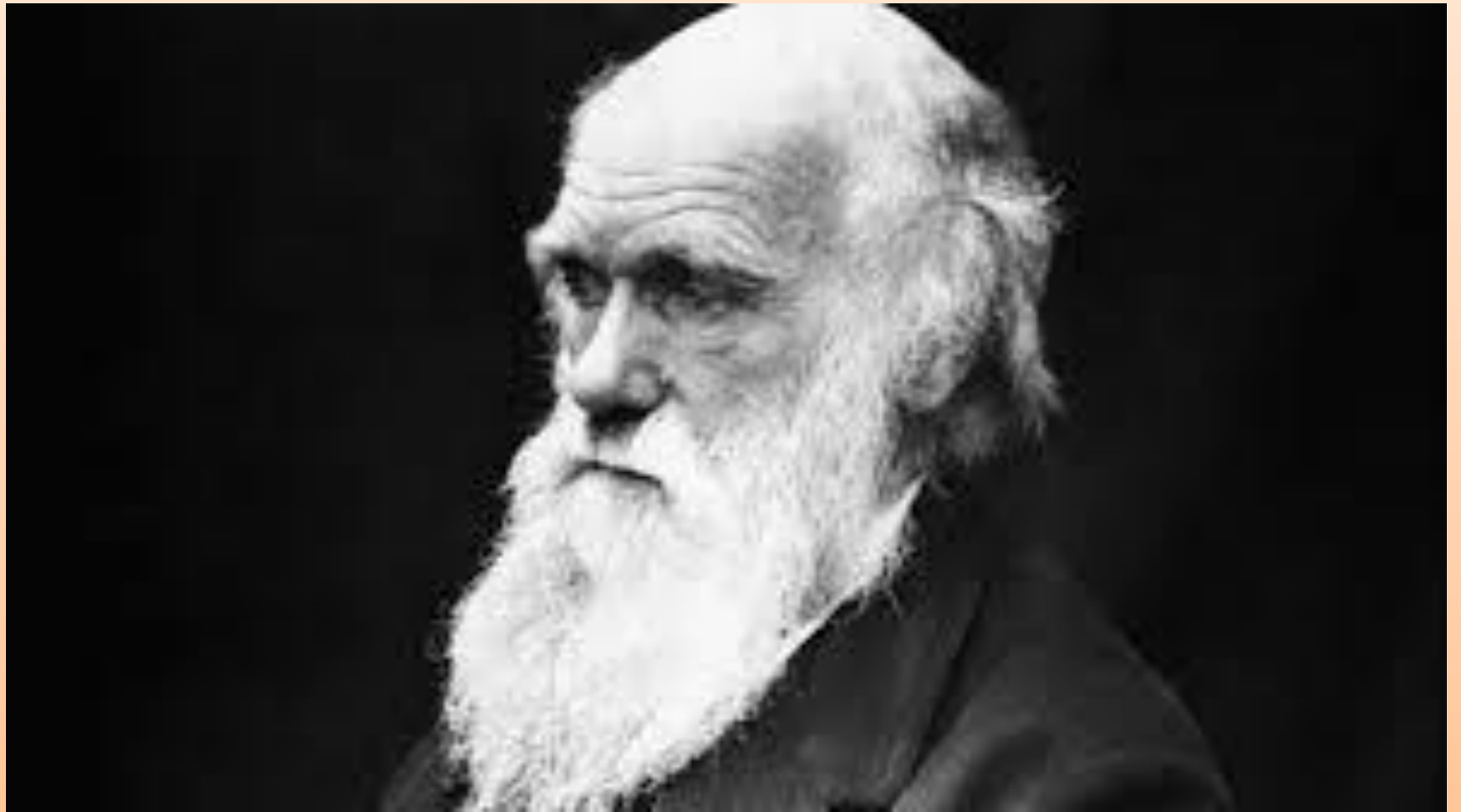

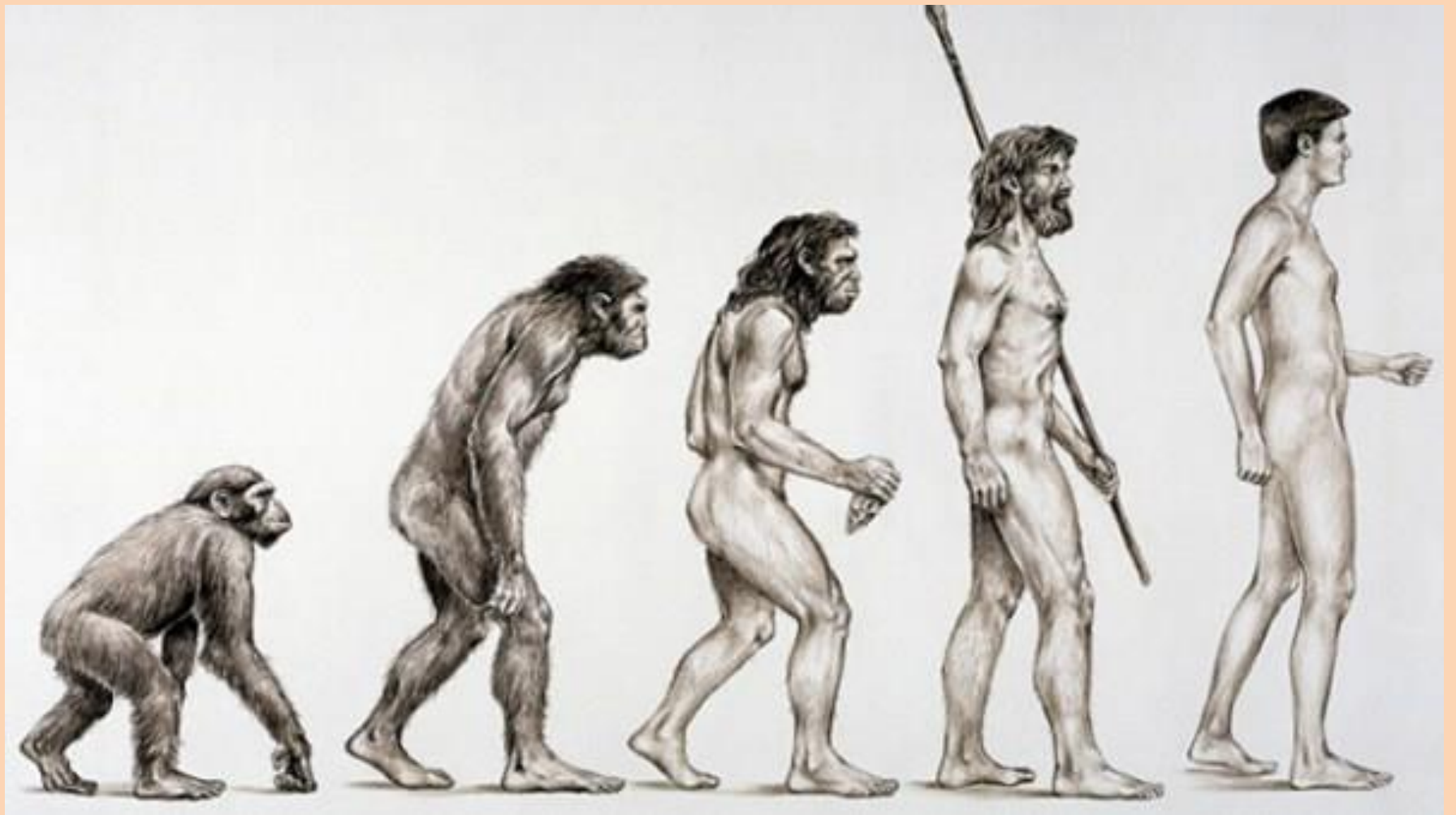

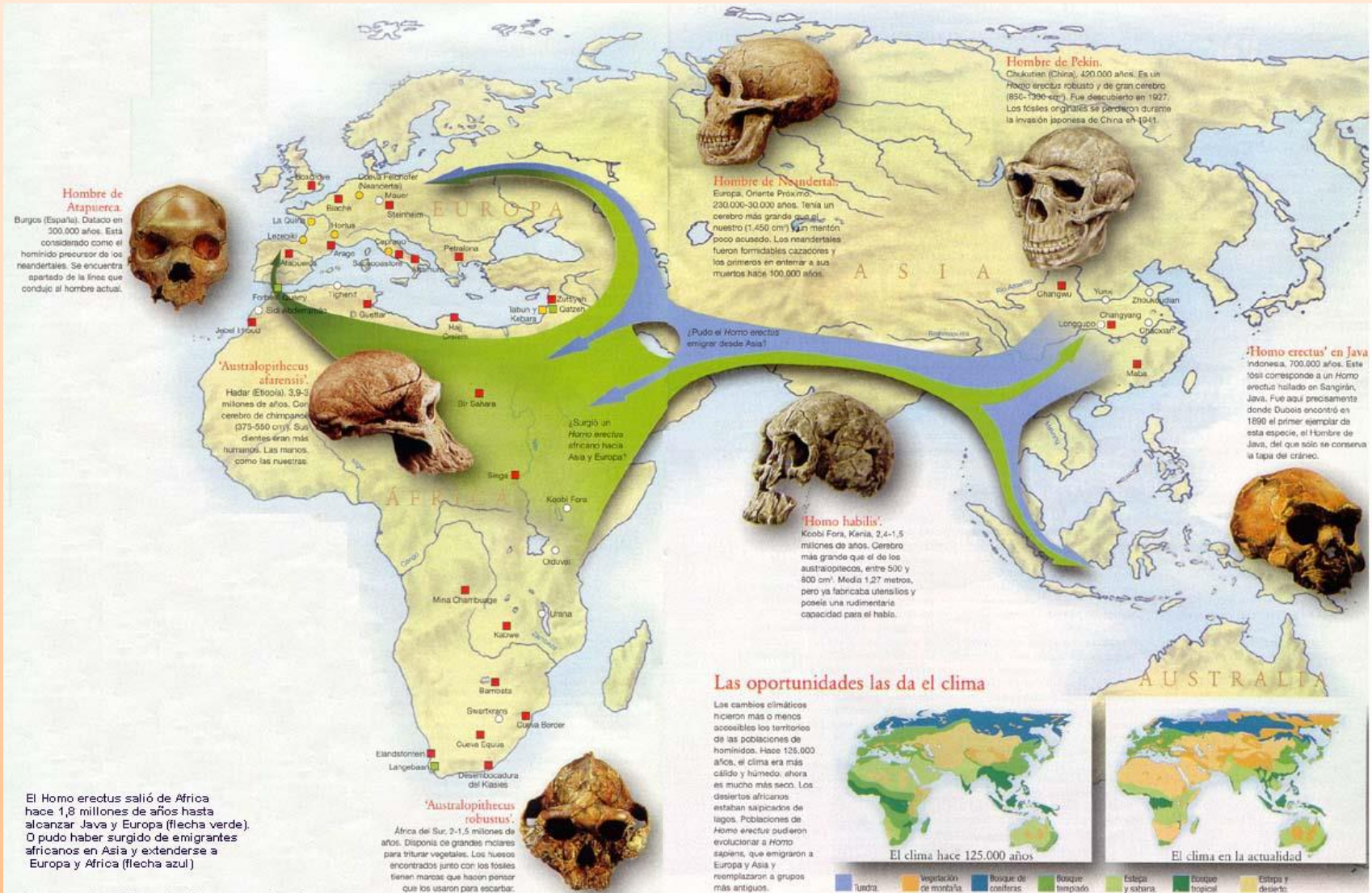

2. Evolūcijas teorija

- aizsācējs angļu biologs **Čārlzs Darvins**, kurš 19.gs.vidū radīja teoriju par cilvēku izcelšanos no cilvēkpērtiķa evolūcijas (attīstības) ceļā
- teoriju pamato izmantojot seno būtnu **fosilijas** – senas pārakmeņojušās augu un dzīvnieku paliekas

Hombre de Atapuerca.
Burgos (España). Datación en 300.000 años. Está considerado como el homínido precursor de los neandertales. Se encuentra apartado de la línea que condujo al hombre actual.

Hombre de Pekín.
Chukuan (China), 400.000 años. Es un Homo erectus robusto y de gran cerebro (850-1300 cc). Fue descubierto en 1927. Los fósiles originales se perdieron durante la invasión japonesa de China en 1941.

Hombre de Neandertal.
Europa, Oriente Próximo. 230.000-30.000 años. Tenía un cerebro más grande que el nuestro (1.450 cm³) y un mentón poco acusado. Los neandertales fueron famosas cazadores y los primeros en enterrar a sus muertos hace 100.000 años.

'Homo erectus' en Java
Indonesia, 700.000 años. Este fósil corresponde a un Homo erectus hallado en Sangiran, Java. Fue aquí precisamente donde Dubois encontró en 1890 el primer ejemplar de esta especie, el Hombre de Java, del que sólo se conserva la tapa del cráneo.

'Australopithecus afarensis'
Hadar (Etiopía), 3,9-5 millones de años. Cerebro de chimpancé (375-550 cm³). Sus dientes eran más humanos. Las manos como las nuestras.

(Pudo el Homo erectus emigrar desde Asia)

(Surgió un Homo erectus africano hacia Asia y Europa)

Homo habilis'
Koobi Fora, Kenia, 2,4-1,5 millones de años. Cerebro más grande que el de los australopitecos, entre 500 y 800 cm³. Media 1,27 metros, pero ya fabricaba utensilios y poseía una rudimentaria capacidad para el habla.

El Homo erectus salió de África hace 1,8 millones de años hasta alcanzar Java y Europa (flecha verde). O pudo haber surgido de emigrantes africanos en Asia y extenderse a Europa y África (flecha azul)

'Australopithecus robustus'
África del Sur, 2-1,5 millones de años. Disponía de grandes molares para triturar vegetales. Los huesos encontrados junto con los fósiles tienen marcas que hacen pensar que los usaron para escarbar.

Las oportunidades las da el clima

Los cambios climáticos hicieron más o menos accesibles los territorios de las poblaciones de homínidos. Hace 125.000 años, el clima era más cálido y húmedo, ahora es mucho más seco. Los desiertos africanos estaban salpicados de lagos. Poblaciones de Homo erectus pudieron evolucionar a Homo sapiens, que emigraron a Europa y Asia y reemplazaron a grupos más antiguos.

El clima hace 125.000 años

El clima en la actualidad

- Tierra.
- Vegetación de montaña.
- Bosque de coníferas.
- Bosque templado.
- Estepa y sabana.
- Bosque tropical.
- Estepa y desierto.

La evolución de la especie humana

3. Kosmiskā teorija

- radās 20.gs. 60. gados un saistīta ar pētījumiem par dzīvo organismu ģenētisko kodu
- hipotēze par pirmmatērijas esamību un dzīvības rašanos ārpuszemes spēku ietekmē

Aizvēsture

- vēstures senākais posms no cilvēka rašanās brīža līdz pirmo civilizāciju izveidošanās laikam
- aizvēstures pētniecībā galvenā nozīme ir **arheoloģijai, etnogrāfijai un antropoloģijai**
- aizvēstures periodu raksturo **akmens laikmets**, kuru iedala 3 periodos :
 - **paleolīts**
 - **mezolīts**
 - **neolīts**

Paleolīts – senākais akmens laikmets

- pirmās cilvēkveidīgās būtnes Āfrikā
- 1,5 milj. gadu atpakaļ iemācījās iegūt uguni
- dzīvo barā
- ~ pirms 100.000 g. – homo sapiens
- savācējsaimniecība
- klejotāju dzīvesveids
- darbarīki – noasināts akmens, nūja, runga

How Stone Age Humans Made Hand Axes

1. The process started with a large piece of rock.

2. The humans roughly shaped the rock with a stone hammer.

3. Using a hammer made of wood, stone, or antler, they sharpened the edge.

4. They trimmed the edge by prying off tiny flakes with a pointed stick.

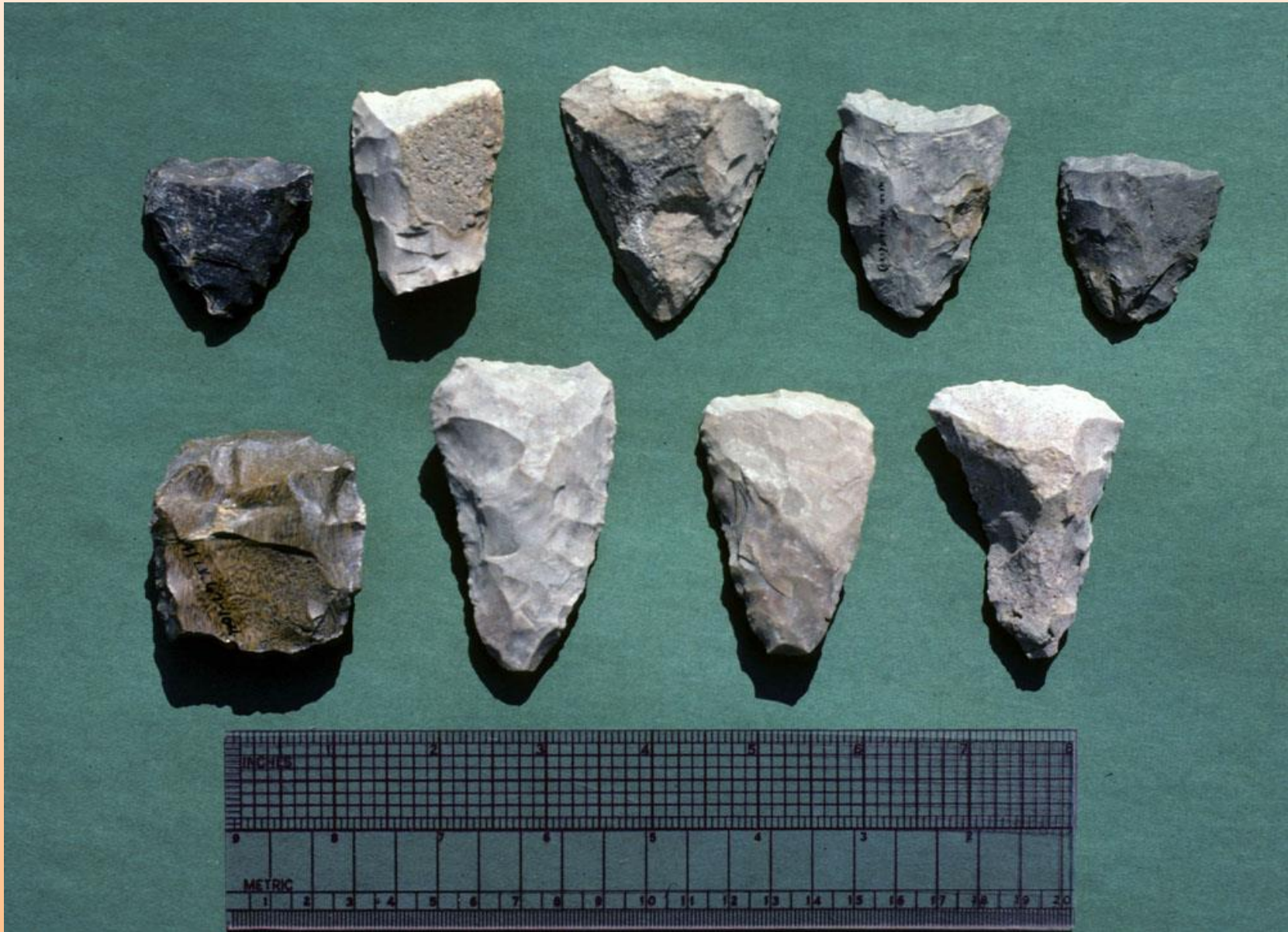
finished hand ax

front view

side view

Mezolīts – vidējais akmens laikmets

- savācējsaimniecība
- klejotāju dzīvesveids
- svarīga nozīme zvejai
- darbarīki – žebērķļi, āķi, murdi, adatas, īleni
- pieradina suni
- ģints – radnieku kolektīvs

Neolīts – jaunākais akmens laikmets

- 9. g. t. p. m. ē. - **neolītiskā revolūcija** - pāreja no savācējsaimniecība uz ražotājsaimniecību
- sākās **Tuvajos Austrumos**
- klejotāju dzīvesveidu nomainīja vietsēdība
- **domestikācija** – dzīvnieku pieradināšana, augu kultivēšanas
- darba dalīšana
- cilts

- jauni saimniecības veidi - podniecība, audumu aušana
- maiņas sakari starp kopienām
- uzkrājumu veidošana
- militāras sadursmes
- nocietinātas apmetnes
- reliģija
- mainījās vīrieša un sievietes statuss sabiedrībā
- nevienlīdzības rašanās

